

Cena ogłoszeń miejscowych za wiersz milimetr. (1 tam) lub jego miejsce 10 gr.

KROTOSZYŃSKI

Cena ogłoszeń miejscowych za wiersz milimetr. (1 tam) lub jego miejsce 10 gr.

ORĘDOWNIK POWIATOWY

WYCHODZI w ŚRODY i SOBOTY

Administracja i Redakcja: Drukarnia Krotoszyńska — Krotoszyn, ul. Floriańska 1, Telefon 164.

REDAKCJA DZIAŁU URZĘDOWEGO — STAROSTWO W KROTOSZYNIE — TELEFON 39.

Sobota, dnia 20-go lutego 1937 r.

BEZ

DACHU,

ODZIEŻY,

JEDZENIA

STOJĄ TYSIĄCE LUDZI PRZED ZIMĄ. — —

DAJ CO MOŻESZ!

RATUJ OD ZIMNA I GŁODU!

Każdy grosz złożony na konto P. K. O. Nr. 200.372 przyniesie ulgę bezrobotnym!

Dział nieurzędowy.

Śp. Dr. Kazimierz Krotoski

W dniu 15 bm. zmarł w Poznaniu historyk i publicysta śp. Dr. Kazimierz Krotoski twórca stronnictwa narodowo-katolickiego w Krakowie pod koniec ubiegłego wieku, działacz Stronnictwa Mieszkańskiego, a po jego zlikwidowaniu, Chrześcijańskiej Demokracji w Polsce Niepodległej.

Śp. dr. Krotoski urodził się jako syn nauczyciela w Zbąszyniu, wychowywał się w Mieszkwolu.

W środowisku patriotycznym i katolickim urobił sobie śp. dr. Krotoski odwagę cywilną i postawę bojową, która cechowała jego charakter.

Po ukończeniu gimnazjum w Krotoszynie i studiów w Krakowie, Lipsku oraz Monachium, zdecydował się dr. Krotoski 1887 r. przyjąć posadę w szkolnictwie polskim w Galicji, dokąd Wielkopolanie zostali sprowadzani przez namiestnika Gołuchowskiego do spolszczenia obu uniwersytetów.

Śp. dr. Krotoski pracował w gimnazjach w Krakowie, Nowym Sączu, Lwowie,

Podgórzu, a od 1904 r. do 1919 r. był dyrektorem gimnazjum w Nowym Targu, które zamienił w zakład wczorowy dla całej Galicji.

W 1919 r. dr. Krotoski powrócił do Wielkopolski, na stałe zamieszkując w Poznaniu.

Nazwiko dr. Krotoskiego stało się głośne w całej Polsce, kiedy w 1902 r. wystąpił przeciw Gumpiewiczowi, a zwłaszcza przeciw prof. T. Wojciechowskiemu, który św. Stanisława biskupa piętnował jako zdrajcę, a bł. Kadłubka jako pobożnego oszusta.

Przywiązanie do rodzinnych stron zdokumentował śp. Dr. Krotoski, pisząc monografię o Krotoszynie, gdzie od wieków zasiadziała była jego bliższa i dalsza rodzina. Monografia powyższa ukazała się pod tytułem „Dzieje miasta Krotoszyńna” w r. 1930. wydana nakładem Zarządu Miejskiego w Krotoszynie.

Pogrzeb śp. dr. K. Krotoskiego

W ewartek o godz. pół 10 odbyła się

w kościele Przemienienia Pańskiego msza żałobna za duszę śp. dr. Krotoskiego. Nad zwłokami, które spoczęły na katafalku, kapłani odmówili modlitwy, po czym samochodem odwieziono siało do St. Gostynia, gdzie w grobowcu rodzinnym spocznie na wieki. Władze reprezentował starosta krajowy p. Begale, wiceprezydent miasta p. Kiedacz. Chór szkolny odśpiewał pieśni żałobne. Okna przy głównym ołtarzu zasłonięte były kirem. Żałobne wstęgi zwieszały się z sufitu nawy nad katafalkiem. P. Ludwik Krotoski, najmłodszy syn zmarłego, pracujący w polskiej służbie dyplomatyczno-konsularnej w Rydze, zdążył także przybyć na pogrzeb.

W pogrzebie wzięli również udział pp. burmistrz Tadeusz Fenrych i Antoni Antoszkiewicz jako przedstawiciele Zarządu Miejskiego w Krotoszynie.

Za pracę naukową, publicystyczną i obywatelską zasłużył sobie śp. Dr. Kazimierz Krotoski na wdzięczną pamięć narodu.

SPRAWA KOLONIJ.

Niemieckie żądania kolonialne stały się niemal osiłą zainteresowań światowej opinii publicznej. Obecnie wiadomo już powszechnie, że twierdzenia Niemiec, iż bez kolonij żyć nie mogą, nie posiadając własnych surowców, są bezpodstawne, bowiem gdyby otrzymały wszystkie kolonie jakie posiadały przed wojną, otrzymałyby tym samym zaledwie pół procent tych surowców, jakie potrzebują.

Kolonie, to żądanie wewnętrznej dyna-

miki niemieckiej. Dyktatura musi wykazać się sukcesami, aby zyskać zaufanie a sukces widzą wszyscy Niemcy w tem, gdy Trzecia Rzesza znajdzie się w położeniu, w jakim była przed wojną, gdy Niemcy były państwem kolonialnym. Dlatego Hitler wysłał wojsko do Nadrenii, dlatego wbrew postanowieniom Wersalu wprowadził powszechny obowiązek służby wojskowej, dlatego formalnie wycofał podpis Niemiec na przyznaniu się

Niemiec do wojny światowej, dlatego wcześniej czy później próbował będzie sukcesów na najbliższym wschodzie gdzie Greiser i Forster torują mu drogę, dlatego domaga się kolonij.

Kwestia jest czy kolonie może mu dać Anglia. Odpowiedź jest prosta. Nie da, bo dać nie może. Rząd angielski, któryby okazał gotowość odatapienia Niemcom którejkolwiek kolonii angielskiej, obraził by angielską dumę narodową i upadłby.

pod przyciśniętą większością na najbliższym posiedzeniu parlamentu. Przeszedłby rząd opozycji. Nowy rząd znalazłby poparcie większości tylko dlatego, że odmówił zwrotu kolonii Niemcom. Gdyby wogóle wszczął rokowania w sprawie odstąpienia Niemcom którejkolwiek kolonii, dopuściłby się w oczach Anglików zdrady i powalony zostałby przez większość jeszcze znaczącą. Rozpisanoby wybory, w których Anglik wypowiedziałby się solidarnie przeciw każdemu, który

okazywałby skłonności do ustępstw i w ten sposób każda dalsza rozprawa o koloniach jest definitywnie uniemożliwiona.

Zachodzi jeszcze inna możliwość. Istnieją państwa, które potrzebują koniecznie pieniędzy a posiadają kolonie. Potrzebują pieniędzy więcej niż kolonii. N. p. Portugalia. Niemcy nie mogą kupić kolonii portugalskich, bo same nie mają pieniędzy. Anglia zapewne znalazłaby możliwość pożyczania na ten cel pieniędzy, oczywiście pod warunkiem, że załatwione

zostaną inne sprawy n. p. sprawa hiszpańska. Jednak posiadanie kolonii, to nie właściwy cel Niemiec. Celem Niemiec to posiadanie kolonii które posiadały przed wojną. A tych otrzymać nie mogą o ile nie stanie się end w Anglii. Cuda jednak się nie dzieją i dlatego kwestia kolonii nie może być w obecnym czasie rozwiązana. Niebezpieczeństwo niemieckie grozi gdzieindziej.

-o-

Doniosłe rozporządzenie.

Dziwnie bez większego echa w prasie i oddźwięku w społeczeństwie przeszedł fakt uchwalenia przez Sejm rozporządzenia do Ustawy o obronie przeciwlotniczej. Rozporządzenie to wkręca bardzo głęboko nie tylko w egzystencję zespołów, instytucji, lecz również i w życie pojedynczych osób.

Dotychczasowe apele Ligi Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej skierowane pod adresem społeczeństwa, aby ludność zapisywała się do LOPP, na członków też nie dają takiego rezultatu, jaki stawiają nam wymagania powszechnej obrony naszej Ojczyzny. Może wreszcie wydanie wyżej wspomnianego rozporządzenia poruszy masy społeczne i uzmysłowi im, że przygotowywać skuteczną obronę przeciwlotniczą można tylko drogą dyscyplinowanej organizacji. Jakkolwiek bądź rozporządzenie mówi o tym, że każdy obywatel sam musi przygotować sobie obronę, to jednakże akcja ta byłaby zbyt chętnie przeprowadzona, gdyby jej nie ujęto w pewne ściśle określone ramy i nie wykonywano według planu oraz z góry narzeczanych przez fachowców wytycznych.

Żeby móc realizować zamierzenia w zakresie opl. staje przed społeczeństwem nieodparta konieczność gruntownego poznania istoty rzeczy. Zapoznanie się z OPL może być osiągnięte wyłącznie drogą metodycznego masowego szkolenia.

W dziedzinie szkoleniowej będzie do wykonania olbrzymia praca, gdyż osób, które muszą się nauczyć zasad obrony jest dosłownie miliony, dzisiejszy natomiast aparat instruktorski LOPP, jest stanowczo za szczupły, by mógł sprostać temu obowiązkowi. Koniecznością przeto się staje w pierwszej przygotowawczej fazie OPL ludności jej masowe przystępowanie do LOPP, popieranie jej swymi drobnymi składkami, aby poszczególne Okręgi Ligi mogły operować dostatecz-

mi funduszami na opłacenie stałych instruktorów, narazie choćby tylko po jednym na powiat.

W miarę rozwoju prac obronnych wyłoni się kwestja konieczności szkolenia kontrolnego dla zwalczania powrotnego analfabetyzmu w tej dziedzinie. Praca bowiem powierzchowna wyników nie da i tam gdzie będzie doświadczenie chodziło o życie, musi być opanowanie zupełne arsenału wiadomości o sposobach i środkach obrony.

W przyszłości, jako skutek wyszkolenia musi nastąpić okres intensywnych prac realizujących prymitywne nawet sposoby zabezpieczenia, zaopatrywanie się w niezbędny sprzęt, organizowanie do OPL całych zespołów.

Budowa pomieszczeń uszczelnionych do obrony przed gazami bojowymi wymagać będzie fachowego kierownictwa i nadzoru, tego samego wymagać będą adaptacje przeciwpożarowe.

Powstaje przeto konieczność po pierwsze przeszkolenia wszystkich architektów, inżynierów budowlanych, budowlanych miejskich i powiatowych, techników budowlanych, mistrzów mararskich i ciesielskich oraz masy instruktorów, którzy by projektowali przyspasańskie takich pomieszczeń uszczelnionych, dozorowali ich wykonania.

I tu znowu stoi przed LOPP olbrzymia praca, która w interesie ludności wykonana być powinna. Chcąc jednakże wykonać to wszystko, potrzebne są środki finansowe. Ponieważ z obrony przeciwlotniczej korzystać będą chcieli wszyscy, wszyscy przeto dzisiaj powinni przystąpić do LOPP, aby świadczeniami finansowymi w skromnych i niezbyt obciążających budżet własny rozmiarach dać możność Lidze te zasadnicze zadania zrealizować. Fundusze zbierane przez LOPP, ze składek nietylko idą na cele wyszkoleniowe, ponadto społeczeństwo

musi zdawać sobie sprawę, że sama tylko obrona osobista czy zbiorowa jeszcze bezpieczeństwa nie zapewnia — musi mieć również potężną obronę za pomocą środków czynnych, a więc liczne i dobrze wyćwiczone lotnictwo, nowoczesną artylerię przeciwlotniczą, balony zaporowe i wiele innych.

Zadaniem LOPP, przy budowie obrony środkami czynnymi jest rozbudowa lotnisk, szkolenie rezerwy pilotów i mechaników lotniczych, utrzymywanie szkół szybowcowych, ośrodków szkolenia w szkołach spadochronowych i wreszcie krzewienie zamilowania do lotnictwa wśród najmłodszych drogą modelarstwa lotniczego. Jak z tego krótkiego zestawienia widzimy, stoi przed społeczeństwem ogrom prac, które niecierpią zwłoki i wykonane być muszą jako nieodparta konieczność całego zachować samodzielną byt polityczny narodu.

Rozporządzenie uchwalone przez Sejm posuwa sprawę naprzód, daje impuls do działania ujętego w normy prawne na mocy ustawy, jednakże samo rozporządzenie bez spontanicznego zrozumienia i poparcia z strony najszerzych warstw społeczeństwa jeszcze sprawy nie rozwiązuje.

Organizujemy się przeto i pomnażamy kadru członków Ligi, czynimy to przede wszystkim w dobrze zrozumianym przez nas własnym interesie. Chcąc pokonać dla naszej Ojczyzny bądźmy silni i gotowi do ofiarowania każdego najazdu na Nią, choćby to był najazd bardzo wysoko technicznie wyposażonych sąsiadów. Ludzi gotowych do pracy i poświęceń dla sprawy mamy dosyć, niechże przeto ich praca i inicjatywa nie rozbija się o chroniczny brak pieniędzy spowodowany tylko ignorancją i lekceważeniem niebezpieczeństwa.

-o-

Niebezpieczeństwo plagi myszy polnych.

(Dokończenie.)

Do metod chemicznych należy zaliczyć również gazowanie nor mysich. Uskutecznia się je przy pomocy specjalnych świec dynnych, które spala się w odpowiednich aparatach. Przyrząd z palącą świecą przykładą się do wylotu nory i czeka tak długo aż dym zacznie wychodzić z sąsiednich nor. Myszy zatrute gazem giną, albo już w norach, albo po wyjściu z nor. Skutek przy tej metodzie jest natychmiastowy i zwykle od razu widoczny. Sposób ten jednak jest droższy i nadaje się specjalnie tam, gdzie dużo nor jest na niedużej przestrzeni. Dłgie bowiem szukanie nor z palącą

się świecą w roku czyni zabieg ten zupełnie nieopłacalnym. Przy gestym rozmieszczeniu nor i przy pewnej wprawie jedna świeca, paląca się około 20 minut wystarczy na wygazowanie około 8 gniazd. Tak świece jak i aparaty do ich spalania nabyć można w drogeriach.

Metody biologiczne, to tępienie myszy przy pomocy zarazków chorobotwórczych — w dany wypadku przy użyciu bakterii tyfusu mysiego. Metoda ta zdążyła dobrze egzamin podczas plagi w 1934 r. kiedy to ją stosowano przymusowo. Wszelkie zastrzeżenia stawiane wtedy tej metodzie znajdowały zawsze wytłumaczenie w niestosowaniu się do przepisu przy przyrządzaniu i rozkładaniu przynęt. Tyfus mysi działa tylko w tym wypadku, jeżeli szczepionka jest nie starsza jak 10 dni, przynęta jest odpowiednio przyrzą-

dzona a obszar w stosunku do ilości przynęt nie za duży. Doświadczalnie stwierdzono, że 1 litr szczepionki starszy na 2 — 3 ha. Na działanie tyfusu czekać należy około 14 dni, tyle bowiem trwa okres rozwijania się tej choroby.

Metoda ta ma tę zaletę, że tyfus przy swej dużej skuteczności zupełnie nie jest szkodliwy ani dla ludzi ani dla innych zwierząt poza myszami. Przy tym tyfus rozszerza się sam, gdyż myszy mające zwozaj pożerania niezwykłych bliźnich, zarażają się od nich i rozszerzają dalej tę chorobę.

Chcąc uzyskać przy zastosowaniu jakiegokolwiek z wymienionych metod, dodatni wynik należy zabieg przeprowadzić bardzo skrupulatnie t. zn. że wykonać je należy nietylko na polach uprawnych, ale zastosować je również na

ugorach, łąkach, miedzach, rowach przydrożnych, sąsiednich skarpcach kolejowych itp. Najlepszy wynik daje zabieg powszechnie przeprowadzony i dlatego należy zachęcić sąsiadów do solidarności w łepieniu myszy, wychodząc z założenia, że lepiej obecnie ponieść mały wydatek i plagę odrazu zlikwidować niż ufać niepewnej pomocy zimy — gdyby ona bowiem zawiodła — wiosenne zwalczanie pochłonęłoby większe koszty nie mówiąc już o wyrządzonej do tego czasu stratach w zasiewach.

Komunikat.

Do PP. Kierowników Publ. Szkół Powszechnych w obwodzie szkolnym.

W związku z „Tygodniem Propagandy Trzeźwości”, który odbył się w czasie od 1 — 8 lutego rb. Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego zarządziło, by w miesiącu letym we wszy-

stkich szkołach poświęcono sprawie alkoholizmu pogadankę lub lekcję szkolną, ewentualnie, by urządzono na temat zwalczania alkoholizmu wykład wspólny, którego wygłoszenia podejmie się lekarz szkolny lub jeden z nauczycieli.

Podobnie jak w latach ubiegłych Polska Liga Przeciwalkoholowa w Poznaniu (ul. Podgórna 12 m. 8) celem zachęcania uczniów do głębszego zajęcia się zagadnieniem alkoholizmu, ogłasza konkurs na najlepsze opracowanie tematu: „Trzeźwość w życiu młodzieży”.

Prace nadesłane przez Kierowników Szkół do dnia 1 kwietnia rb. oceni komisja fachowa z grona nauczycieli-abstynentów, najlepsze zaś wynagrodzi Liga nagrodami w postaci książek. Wynik konkursu poda Liga Kuratorium i zainteresowanym szkołom do wiadomości.

W związku z „Tygodniem Propagandy Trzeźwości” Ministerstwo zwraca się

z apelem do ogółu nauczycielstwa, by czynnie współdziałało w akcji uświadamiania przeciwalkoholowego, prowadzonej przez organizację społeczną.

Wśród licznych wydawnictw poświęconych sprawie zwalczania alkoholizmu zasługuje na uwagę między innymi broszurka „Wzrzuć lekcję o alkoholizmie” wydana przez Związek Nauczycieli Abstynentów w Poznaniu.

Ostrów, dnia 13 lutego 1937 r.

Inspektor Szkolny
(—) JAN KOKOT.

Sprawozdanie z działalności Komisji Odziałowej Kół Młodzieży Polskiego Czerwonego Krzyża za rok 1936.

Większa część Kół udostępniła dzieciom apteczki do korzystania z nich w nagłych wypadkach, zaopatrzonej w myśl wska-

nie prowadzących rachunkowości w województwie poznańskim.

Warszawa dnia 20 stycznia 1937 r.

(—) Dr. Marian Gładysz

UZASADNIENIE.

W roku 1936 w województwie poznańskim zaznaczyła się tendencja do podniesienia norm średniej dochodowości w drodze:

1) Zaliczenia poszczególnych gmin w powiatach z reguły do wyższych okręgów i stref w porównaniu ze stanem z roku 1935.

2) Ustalania w tych okręgach i strefach wygórowanych czynszów dzierżawnych, służących za podstawę do obliczania wysokości norm średniej dochodowości do państwowego podatku dochodowego.

ad 1) Postępowanie takie nie znajduje żadnego uzasadnienia gospodarczego, ponieważ stan faktyczny nie uległ zmianie, a przytoczone przez władze skarbowe argumenty, iż przeszerogowanie to odbywa się na podstawie przeprowadzonej w części danego powiatu nowej klasyfikacji gruntów nie wytrzymuje krytyki, ponieważ nie można brać za podstawę dwóch kryteriów, a mianowicie: starego katastru pruskiego w jednej części powiatu, a wyników nowej klasyfikacji gruntów w drugiej jej części.

ad 2) Okólnikiem Izby Skarbowej w Poznaniu Nr. 123/36 z dnia 6 VIII 1936

roku zostały czynsze dzierżawne ustalone począwszy od najlepszego powiatu inowrocławskiego od 15%, a w IV okręgu 1 strefie do 70,6%⁰ wyżej w porównaniu z rokiem 1935.

Po licznych i usilnych staraniach samorządu rolniczego i organizacji rolniczych wydała Izba Skarbowa w Poznaniu okólnik Nr. 146/36 z dnia 9 października 1936 r., który obniżył nieco stawki czynszów dzierżawnych, pozostawiając jednakże nadal ich podwyżkę od 15% — 45,8% w porównaniu do stanu z roku 1935.

Podwyżka ta jest wysoce krzywdząca dla rolnictwa wielkopolskiego i niezam uzasadnić jej nie można. Przyjęta przez Izbę Skarbową w Poznaniu wysokość czynszów dzierżawnych nie odpowiada z reguły istniejącym czynszom dzierżawnym na terenie województwa poznańskiego, a najlepszym na to dowodem jest wysokość czynszu pobierana od dzierżawców gruntów państwowych, które to eufryfry stoją zawsze do dyspozycji władz skarbowych.

Przyпускаjąc wobec tego należy, iż władze skarbowe oparły się w tym wypadku na kilku sporadycznie występujących czynszach dzierżawnych od t. zw. gruntów proboszczowskich.

Obecną podwyżkę czynszów dzierżawnych w województwie poznańskim w porównaniu ze stanem z roku 1935 ilustruje poniższa tabela:

Dawn. Drukarnia K. K. O.

INTERPELACJA

Posła Dr. Mariana Gładysza do pana Ministra skarbu

w sprawie

podwyższenia norm średniej dochodowości do Państwowego podatku dochodowego w stosunku do gospodarstw rolnych

Okręg i strefa	Powiaty	Pierwotna podwyżka w stosunku do 1935 r. w procentach	Obecnie ustalona podwyżka w stosunku do 1935 r. w procentach
I. okręg 1 strefa	Inowrocławski i strzebiński część powiatu mogileńskiego	15 % podwyższono z 4 q na 4,6 q na 1 ha	15% pozostało 4,6 q na 1 ha
I. okręg 1. strefa	Inne tutaj przynależne powiaty	43,7% podwyższono z 3,2 q na 4,6 q na 1 ha	29,4% ⁰ niższono z 4,6 q na 4,14 q na 1 ha
II. okręg 1. strefa	Przynależne tutaj powiaty	53,8% ⁰ podwyższono z 2,6 q na 4 q na 1 ha	38,5% ⁰ niższono z 4 q na 3,6 q na 1 ha
III. okręg 1 strefa	Przynależne tutaj powiaty	58,1% ⁰ podwyższono z 2,15 q na 3,4 q na 1 ha	39,1% ⁰ niższono z 3,4 q na 2,99 q na 1 ha
IV. okręg 1 strefa	Przynależne tutaj powiaty	70,6% ⁰ podwyższono z 1,7 q na 2,9 q na 1 ha	45,9% ⁰ niższono z 2,9 q na 2,47 q na 1 ha

Wobec powyższego mam zaszczyt zapytać Pana Ministra Skarbu, czy wiadome Mu są powyższe dane.

Ponieważ podwyższenie norm średniej dochodowości, będące wynikiem przyjęcia za podstawę do obliczeń zbyt wygórowanych czynszów dzierżawnych, oraz przy-

dzielenie poszczególnych miejscowości wzgl. gmin do okręgów ekonomicznych i stref z reguły wyższego rzędu nie ma żadnego uzasadnienia gospodarczego, mam zaszczyt zapytać Pana Ministra, czy nie uważa się za wskazane wydanie zarządzeń zmierzających:

1) do utrzymania okręgów i stref według stanu z roku 1935,

2) do utrzymania norm średniej dochodowości na poziomie obowiązującym w roku 1935.

zań lekarskich, jakościowo zależne od ilości członków i wpływów ze składok.

Praca wewnętrzna Kół Młodzieży idzie oczywiście w parze z pracą zewnętrzną którego wskaźnikiem jest korespondencja międzyszkolna w kraju i poza jego granicami.

Wymieniały więc nasze Kola z innymi wrażenia i opisy prac i obyczaje w regionie w którym przebywają, a także przysyłały sobie gustownie wykonane laurki, albumy z pejzażami, piękne lalki, robotki i t. d. Wszystkie wymienione rzeczy wykonali członkowie Kół własnoręcznie i dlatego właśnie są cennymi dokumentami poziomu intelektualnego młodzieży, która je wykonuje, co nie jest oczywiście bez wpływu na pobudzenie do szlachetnego współzawodnictwa - rywalizacji.

Korespondencję utrzymywały Kola nasze z 8 szkołami w kraju i zamorskim w Stanach Zjednoczonych i Japonii.

W czasie trwania Tygodnia P.C.K. odbyły się lokalne obchody propagandowe, a w mieście naszym także wielki pochód wszystkich Kół miejskich z transparentami. Również z okazji „Dnia Matki“, mimo pierwotnego projektu urzędzenia wspólnej akademii w Krotoszynie z udziałem delegacji wszystkich Kół prowincjonalnych, urzędzone uroczystość tę w naszym zakresie w lokalnych komitetach, gdyż jak praktyka wykazała, cieszą się one ogromnie wielkim zainteresowaniem starszego społeczeństwa.

Dzięki staraniom Zarządu Komisji, Okręg Poznański przyznał wrocście najbiedniejszemu członkowi Kół Młodzieży 15 ulg. tranu leczniczego; przyznano również biednemu uczniowi VII klasy subwencje jednorazową w wysokości 50 zł i wysłano 1 członkinię Koła na obóz instruktorsko-wypoczynkowy do Gdyni.

Komisja Główna Kół Młodzieży P.C.K. nadała w ubiegłym roku Opiekunów Kół Młodzieży przy tuł. gimnazjum p. prof. Prajerowej zaszczytne odznaczenie ożerwonokrzyskie oraz „Dyplomy uznania“ następującym Kółom na terenie naszego powiatu:

1) Kółu Młodzieży przy szkole powszechnej nr. 2 w Krotoszynie oraz jego opiekunice p. Helenie Beckerównie. 2) Kółu Młodzieży przy szkole powszechnej w Dobrzyem oraz jego opiekunice p. Zachmanównie. 3) Kółu Młodzieży przy szkole powsz. w Rozdrażewie oraz jego opiekunice p. Nawrockiej. 4) Kółu Młodzieży przy szkole powsz. w Dzieleciach oraz jego opiekunice p. Cichońskiej. 5) Kółu Młodzieży przy szkole powsz. w Lutoginie w którego gorliwym opiekunem jest p. Orzechowski.

C. d. n.

Złóż datek na L.O.P.P.

Augustyn Pflantz

Krotoszyn

Telefon 125 Rynek 31

Towary kolonialne
i delikatesy

Wina - Wódki - Likier.
hurt — — detal

Eksplozja w katedrze w Częstochowie.

Onegdaj w godzinach wieczornych w piwnicy pod Katedrą Częstochowską nastąpiła eksplozja, wskutek czego wewnątrz kościoła wkrótce napełniło się kłębami dymu.

Wybuch spowodowany został nagromadzeniem się większej ilości gazów po napałeniu w kotłach do centralnego ogrzewania.

Wobec silnego zadymienia strażacy zmuszeni byli przy schodzeniu do piwnicy użyć masek przeciwgazowych.

Wybuch nie wyrządził żadnych szkód.

Notowania giełdy zbożowej w Poznaniu.

z dnia 17. II. 1936 r. za 100 kg.

Zyto	23,—	23 25
Pszennica	28,—	28 25
Jęczmień	21.75	22,—
Owies	21 25	21 50
Mąka żytnia gat. I 0—50%	33.50	34 —
Mąka żytnia gat. I 0—65%	32 —	33 50
Mąka żytnia g. II 50—65%	24 75	25 —
Mąka żytnia poślednia ponad 65%	22 50	23 —
M. pszen. g. IB 0-45%	44.25	44 75
M. pszen. g. IC 0-55%	42.75	43.25
M. pszen. g. ID 0-60%	41.25	41 75
Otręby żytnie	16,25	16,75
Otręby pszenne	16.50	17.—
Gruczyca	30,—	32,—
Wyka latowa		
Peluszka		
Groch Wiktorja	21.—	24 50
Groch Folgera	22,—	24.—

Giełda bydłęca.

Urzędowe sprawozdanie targowe Komisji
Notowań Cen

Poznań, dnia 16. II. 1936 r.

Woly	40— 68
Buhaje	40— 66
Krowy	24— 66
Jałowice	40— 68
Młodzież	38— 48
Cielęta	44— 74
Owce	50— 70
Swinie (uczniaki)	100—102
Maciory i późne kastraty	80— 94

Wladomości kościelne.

od 21. — 28. II. 1937 r.

Niedziela 21. II. O godz. 10 ej walne zebr. okręgu K.S.M.Ż. na salce. Posumie zebr. Zw. Inwalidów Cywilnych na salce. — Po naboż. pasyjnym zebr. Kat. Stow. Kobiet Jedność. O 2-iej w lokalu zebrali zebr. Młodych Przemysłowców. O 3 ciej zebr. Związku Hallerczyków.

Wtorek 23 II. O 8 ej zebr. Kółka liturgicznego Przemysłu.

Czwartek, 25. II. Od 7—8 wiecz. wystawienie i adoracja Najów. Sakram. Po naboż. wiecz. zebr. Kółka relig. K. S. M. Ż., a na salce Katol. Kola Abstynentek.

Piątek 26. II. O godz. 7-iej wiecz. Droga Krzyżowa.

Sobota, 27. II. Słuch. spow. od godz. 5.30

Niedziela 28. II. Po sumie zebr. Róż. Ojców. — Po naboż. pas. zebr. Matki Katol. Kola Abstynentów na salce po naboż. pasyjnym.

Zgony.

W ciągu ub. tygodnia zanotowano następujące zgony:

Anna Grobelna z Gajowych, lat 66.

Jan Wiąz, uczeń krawiecki, lat 20.

Franciszek Niemierowski em. listowoz lat 79.

Olgiard Bonifacy Młody, lat 4.

Walenty Karzawski, rolnik, lat 82.

Jan Paluszkiewicz, rolnik, lat 64.

Piotr Selwat, robotnik, lat. 53.

Kronika powiatu.

Trzemeszno. — Bestialski wybruk.

Rolnik Ignacy Lis, znany ze swych bestialskich wybruków powtarzających się od dłuższego czasu, zmasakrował w dniu 16 bm. bezpodstawnie do nieprzytomności bezbronno kalekę 80 cto letniego wymiernika Stanisława Misia. Aby położyć kres jego suchwałości, i na zawsze uspokoić jego gorącą krew, posterunek policji państw. w Krotoszynie robi energiczne dochodzenia by oddać go do ukarania władzom sądowym.

Kronika miasta.

Akademia L. M. i K.

Liga Morska i Kolonialna Obwód Krotoszyński urządziła w niedzielę, dnia 21-go lutego 1937 r. o godz. 17-iej w auli Szkoły Powszechnej Nr. 4 (dawn. Szkoły Wydziałowej) uroczystą Akademię z okazji 17 ej Rocznicy Odzyskania Morza z następującym programem: 1) Kurpiński — Polonez „Witaj Królu“ odegra orkiestra 56 p.p. Włkp. pod batutą p. kapelm. por. Sadowskiego Władysława. 2) Przemówienie p. mjr. dypl. Ruchaja Aleksandra. 3) Nowowiejski: „Hymn do Baltyku“. Braun: „O ziemio Ojcw“ odśpiewa chór „Harmonia“ pod batutą p. dyr. Walkowskiego Cypriana. 4) Deklamacja — Wierzyński „Pieśń Marynarzy“ wygłosi uczeń gimnazjum. 5) Izbiński: Fantazja Regionalna „Wycinanki Łowickie“ odegra orkiestra 56 p.p. Włkp. Wstęp dobrowolne datki. O jak najliczniejszy udział uprasza Zarząd.

Z ekranu.

— Kino „Bałtyk“ wyświetla wiedeńską komedię muzyczną p. t. „Naręczona z Wiednia“. Dowcipny, oryginalny scenariusz przedstawia perypetie dwóch Berlińczyków we Wiedniu liczne nieporozumienia i komiczne sytuacje. Główne role kreują popularni artyści wiedeńscy ulubieniec publiczności, uroczą Marta Eggerth, Ida Wüst, Ernst Verebes i Paul Hörbiger. Porywająca akcja, pełna tempa werwy i humoru żywo interesuje, a melodyjna muzyka Lehara tworzy oprawę tego wesołego, milego i pogodnego filmu.

— Kino „Promień“ wyświetla film produkcji Foxa p-t. „Moja Gwiazdeczka“ z najpopularniejszą artystką, uroczą Shirley Temple. Mała „gwiazdeczka“ jest wychowanką starego latarnika, który ją wyratował z katastrofy okrętowej. Shirley ze zwykłą swobodą i artystem śpiewa, tańczy, śmieje się, płacze i czaruje widzów. Między jej licznymi partnerami oznacza się świetny aktor charakterystyczny Guy Kebbee i uroczą June Lang. Film odznacza się żywą akcją, ciekawą treścią, dobrą gra, miłą oprawą muzyczną, dowcipem i humorem.

Z Kola Zw. Rezerwistów w Krotoszynie.

W niedzielę, dnia 21 lutego 1937 r. o

godz. 9-tej w świetlicy Koła Zw. Rezerwistów odbędzie się rozgrywki szachowe pomiędzy Sekcją Szachową Podoficerów 56 p. p. Wlkp. a Sekcją Szachową przy Kole Zw. Rezerwistów Krotoszyn.

Goście i sympatycy mile widziani.

— Omal nie pożar. Onegdaj wskutek

nieszczęśliwego przypadku zajęły się w mieszkaniu p. Kinastowskiego Szczepana w Krotoszynie przy ul. Sienkiewicza 1 a — bielizna, ubrania i nakrycia stołowe. Dzięki szybkiemu stłumieniu ognia, nie doszło do pożaru całego domu. Straty oblicza poszkodowany na zł 300.

— Sprawozdanie „Caritasu“ za miesiąc grudzień 36 i styczeń 37. Rachunek za tow. kolonialne 888,22 zł, wyroby rzemieślnicze 275,24 zł, pieczywo 36,40 zł, mleko 68,74 zł, wparcia gotówka 118,85 zł, opał 24,80 zł, odzież 43,85 zł. Razem 945,10 zł.

Instrumenta muzyczne

najlepszej jakości pierwszorzędných fabryk

Jak skrzypce koncertowe i szkolne — Mandoliny włoskie palisandrowe — Gitary hawajskie — Balalajki — Bania mandolinowe — Okaryny Harmonie ręczne Tamboriny — Organki ustne oraz wszelkie przybory do tychże poleca

Czesław Stróżewski — Krotoszyn, ul. Piastowska 27.

Kompletne garnitury skrzypiec z futerałem smyczkiem i przyborami już od zł 20,—
Przybory szkolne — książki powieściowe i do nabożeństwa — Galanteria skórzana walizki i zabawki, wiatróvky dla młodzieży oraz straszaki jedno i 6 cio strzałowe.

Z dniem 15-go lutego 1937 r.

przeniósłm mój lokal

w ul. Kaliską nr. 8. (Dom p. Paczkowskiego).

Wszystkim P. T. Klientom i Sympatykom za dotychczas okazaną życzliwość składam moje najserdeczniejsze podziękowanie oraz uprzejmie proszę o łask. dalsze popieranie mego przedsięwzięcia na nowym miejscu.

Dla wygody Szan. Odbiorców zaprowadziłem również butelkową sprzedaż wódek monopol. i gatunkowych, o czym uprzejmie donoszę.

Staraniem moim będzie jak dotąd tak i nadal Szan. Kliencie jak najlepiej obsłużyć,

Stanisław Cugier — Restauracja.

SPRZEDAŻ DRZEWA

(opału i budulew)

w rewinie **Helenopol i Baszków** odbędzie się

we wtorek, dnia 23 lutego 1937 r. o g. 9 rano w Hotelu Wielkopolskim w Krotoszynie Mały Rynek.

Nadleśnictwo Baszków.

Popierajcie wyroby krajowe!

Z dniem 1-go stycznia br. została uruchomiona w Zdunach

auto-doróżka

o czym Szan. Obywatelstwo miasta i okolicy uprzejmie zawiadamiam. Samochód nowoczesny, obsługa fachowa z kilkuletnią praktyką.

O łask. poparcie jaknajuprzejmiej prosi **Stanisław Markowski, — Zduny, Mickiewicza 413.**

CHLEB ZDROWOTNY

DR. WANDERA
jest do nabycia, w piekarni

Hipolita WERNERA
Krotoszyn, ul. Kaliska 19.

Znane ze swej dobroci gilzy i bibutki do papierosów
„Prima Aida“
DO NABYCIA WSZĘDZIE

Okazja! Doskonały odbiornik radiowy za przystępną cenę! Okazja!

Radioodbiorniki „KOSMOS“ w ciągu niezwykle krótkiego czasu zajęły jedno z czołowych stanowisk na polskim rynku.

Oto jego zalety:

1. Selektywność niespotykana w tej klasie odbiorników.
2. Zdumiewający zasięg i siła odbioru.
3. Czysty i naturalny odbiór dzięki now. pentodzie głośnikowej i dynamicz. głośnikowi.
4. Przejrzysta alfabetyczna skala znakomicie ułatwia wyszukiwanie stacyj.
5. Łatwość obsługi dzięki koncentrycznie umieszczonym gałkom.
6. 3 zakresy fal (fały ultrakrótkie).
7. Przelączalność na różne napięcia prądu zmiennego.
8. Zupelne wyeliminowanie stacyj lokalnych.
9. Piękna i nowoczesna forma zewnętrzna, dzięki czemu odbiornik ten staje się prawdziwą ozdobą każdego wnętrza.

Demonstracje i sprzedaż na bardzo dogodnych warunkach spłaty we firmie:

STEFAN SKOORŃSKI Zagarmistrz — Złotnik i Skład Radiosparatów
Krotoszyn — Rynek nr. 7.

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI

K. K. O.

miasta Krotoszyna

Rok zał. 1847

Zastępstwo Banku Polskiego dla inkasow. weksli.

Rok zał. 1847

Przyjmuje:

1. Wkłady oszczędnościowe od 1,— zł. — za oprocentowaniem:

z wypow. dziennem	4 %
z wypow. miesięcz.	5 %
z wypow. kwartaln.	5 1/4 %
z wypow. półroczn.	5 1/2 %

2. Weksle do inkaso.

Bezpieczeństwo!

Tajemnica!

Korzysć!

Za wkłady ręczy Gmina miasta Krotoszyna całym swym majątkiem.

Szanownej Klijenteli donosimy, że na zbliżający się

Sezon Wiosenny

zaopatrzyliśmy nasz skład w to co najmodniejsze, w olbrzymie ilości wysokich gatunków płaszczy damskich — palt i ubrań męskich — płaszczy dziewczęcych — chłopięcych — ubranek dziecięcych.

Odzież nasza cieszy się dobrym krojem oraz trwałością gatunków

PRZY CENACH dotychczas NIEBYWALE NISKICH

Od dnia 20 lutego 1937 roku począwszy urządzam

10 TANICH DNI

Oprócz wymienionych towarów polecam po cenach rekordowo niskich :

WIELKI WYBÓR SPODNI MĘSKICH, CHŁOPIĘCYCH, ZNANY DOBRY KRÓJ.
Bryczesy, Spacerowe, Wizytowe, Golfy.

Największy wybór kapeluszy męskich

Najlepsze fabrykaty:	HÜCKEL	 wyłączna sprzedaż.
	DANIELCZYK	
	SCHLEE	
	BISTER	

Bogato zaopatrzony dział artykułów męskich ;

Bielizny męskiej — Galanterii — Kapeluszy — Skarpetek — Krawatów, (czołowych fabryk krajowych).

Prócz tego zaprowadziłem specjalny dział

pończoszek damskich i rękawiczek.

Okna nasze tylko w części obrazują wielki wybór !

Prosimy o zwiedzenie składu bez przymusu kupna

Wszystko to co najmodniejsze w wysokich gatunkach, w największym wyborze, znajdziesz i kupisz najlepiej i najtaniej w firmie

ST. NOWICKI

właśc.: Aladar Niewiem

Rynek 13.

KROTOSZYN,

Rynek 13.